

Visionsproces for "fremtidens Energnist"

Indledning

Energist skal pr. 1. januar 2025 være selskabsgjort. De ændrede regler om selskabsgørelse og kommunernes pligt til at udbyde det forbrændingsegnete affald medfører, at de 16 ejerkommuners interesse for fortsat ejerskab af Energist skal afklares.

En dialog om Visionen for "fremtidens Energnist" kan være et bidrag for den enkelte kommunes afklaring af fortsat ejerskab eller udtræden af selskabet, ligesom visionen kan være optakten til at få udformet ejerstrategi og ejerftale for det nye selskab i løbet af 2024.

Nedenfor er 3 scenarier for visionen, der kan danne de overordnede rammer for "fremtidens Energnist", kort skitseret. Scenarierne ændrer ikke på den almindelige grundsætning om, at kommuner har en generel forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt i alle dispositioner, og at et fremtidigt selskab skal kunne være attraktivt, så det både kan byde på affald til forbrænding og kan afsætte varme. Scenarierne skal give en pejling af vægtingen mellem de 3 hensyn i et bæredygtigt selskab – det sociale, klima/miljø og økonomi.

De skitserede visionsoplæg kan tilsluttes hver for sig, men vil også kunne kombineres. Drøftelserne heraf forventes at kunne give en indikation af, hvor meget især økonomi, klima/miljø og indtrædelse af nye aktionærer i ejerkredsen skal vægtes og dermed danne grundlag for den fremtidig vision for selskabet.

Der er i notatet taget udgangspunkt i et samlet Energnist. Der er således ikke skelnet mellem selskabets forskellige fremtidige organiseringsmuligheder. For alle scenarier forudsættes desuden, at selskabet agerer efter ESG, herunder prioritering af social bæredygtighed og ledelsesmæssig bæredygtighed.

Vision 1: Økonomi

Vision 1 tager udgangspunkt i, at behandling af det forbrændingsegnete affald skal ske så billigt som muligt, og hvor de andre parametre alene indgår, således et lovgivningsniveau overholdes. Det er det økonomiske, som driver selskabet og er det primære formål. Forventningen herved er, at der vil kunne skabes et økonomisk konkurrencedygtigt selskab, der kan sikre større affaldsmængder håndteret fra både kommuner og erhvervslivet, fuld udnyttelse af kapacitet på forbrændingsanlæggene og dermed øget konkurrencekraft ifm. afsætning af større varme-/elproduktion til salg til gavn for affalds- og varmekunderne.

De miljømæssige aspekter følger af miljøgodkendelsen, og der foretages ikke yderligere tiltag, der kan gøre anlægget i stand til at varetage klima reduktioner eller på anden måde indgå aktivt i den grønne omstilling, medmindre det er tiltag, der samtidigt giver en økonomisk fordel.

Vision 2: Klima og miljø

Vision 2 tager udgangspunkt i, at selskabet bliver en aktiv part i den grønne omstilling. Det kan f.eks. være ved, at der etableres CO₂ fangst på anlæg med henblik på lagring (CCS) eller produktion af brændstoffer, f.eks. brintproduktion til transportsektoren (PtX/CCU).

Etablering af f.eks. CO₂ fangst kan være/er en markant investering i anlæg, der kan fordyre behandlingsprisen på affald. Til gengæld vil en aktiv indsats for en mere klimavenlig affaldsbehandling imødekomme de kommuner og selskaber, der også vægter andre parametre end pris ved f.eks. udbud, ligesom det vil imødekomme evt. krav fra varmeaftagere, således salg af varme hertil er mulig.

F.eks. har alle kommuner i Danmark, herunder de 16 ejerkommuner i Energnist, alle udarbejdet DK2020 planer, hvori fremgår, at alle har et ansvar for som minimum at reducere CO₂ udledningen med 70% i 2030 og blive CO₂ neutrale i 2050. Den grønne profil vil for selskabet også kunne betragtes som en væsentlig konkurrenceparameter – også på et længere sigte. Det gælder også ift. aftagere af varme/el fra selskabet. Modsat kan den mere klimavenlige tilgang betyde, at f.eks. import af affald bliver vanskeliggjort grundet prissætning – og det gælder også ift. de virksomheder, der vil afsætte brændbart affald uden klimakrav.

Vision 3: Private/andre aktører

Både vision 1 og 2 kan realiseres, uanset om nye aktionærer/ejere evt. indtræder i selskabet eller ej – dog skal kommunerne altid samlet eje min. 51% af aktierne. Der vil kunne være både fordele og risici forbundet ved ændrede ejerforhold, og det kan ændre de hidtidige samarbejdsstrukturer. Det er muligt, at f.eks. et forsyningsselskab, private affaldsaktører eller andre kan have en interesse i at blive medejere af et forbrændingsanlæg, og der vil evt. kunne opnås andre og nye synergier og flere forretningsmuligheder ved et ændret ejerskab.

Proces

Vision og dermed de overordnede rammer for "fremtidens Energnist" skal være drøftet og afklaret, således ejerkommunerne på et oplyst grundlag kan træffe beslutning om fortsat ejerskab og lægge grundstenene til en kommende ejerstrategi senest ved udgangen af marts 2024.

Forslag til proces er skitseret nedenfor.

- Udarbejdelse af visionsnotat frem til uge 45 som bilag til sagsfremstilling om beslutning af ejerskab i de enkelte kommuner
- Udsendelse af visionsnotat til ejerkommunerne til drøftelse i de enkelte kommuner uge 48
- Drøftelse af visionsnotat samtidig med fremlæggelse af øvrigt materiale på møde mellem ejerkommunerne uge 4.

Visionsproces	okt-23			nov-23					dec-23				jan-24					feb-24				mar-24			
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Udsendelse af notat til den administrative del af styregruppe	■																								
Møde i styregruppe - drøftelse af notat (17/11)						■																			
Redigering af notat (CF/KL)							■																		
Udsendelse af redigeret notat til alle kommuner								■																	
Drøftelse internt i kommuner									■																
Kommentarer til notat fremsendes (til KL)													■												
Redigering af notat (CF/KL)														■											
Møde m. bormestre/ejerkommuner - drøftelse og beslutning om retning																■									
Vurdering af ejerskab i ejerkommuner																	■								
Afklaring af ejerskab i ejerkommuner																		■							